

2015-11-10

Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Hemställan om ändring av regelverket för stöd till anläggande och restaurering av våtmarker inom nya landsbygdsprogrammet

Stiftelsen Svensk Våtmarksfond får efter att ha tagit del av landsbygdsprogrammets nya stödregler för anläggandet av våtmarker anföra följande.

Bakgrund

Restaurering av våtmarker bidrar i hög grad till att uppnå miljömålet *Myllrande våtmarker* men har även stor betydelse för miljömålen *Levande sjöar och vattendrag*, *Ingen övergödning*, *Hav i balans samt levande kust och skärgård*, *Ett rikt odlingslandskap*, samt *Ett rikt växt och djurliv*. För samtliga av dessa miljömål går arbetet för långsamt och det bedöms inte vara möjligt att nå målen till år 2020 med i dag beslutade eller planerade styrmedel. Restaurering av våtmarker bidrar även till att uppfylla ramdirektivet för vatten.

En våtmark bidrar genom sina ekosystemtjänster med många nyttor till samhället. Det kan gälla biologisk mångfald/fåglar, jaktbart vilt, fiskproduktion, näringsretention och utjämnade av vattenflöden. Våtmarker har utöver detta även ett stort rekreativvärde och bidrar för många människor till en högt uppskattad landskapsbild. Dessa gemensamma ekosystemtjänster och nyttor representerar avsevärda ekonomiska värden. Som exempel på detta kan nämnas våtmarken Hemmesta sjöäng, Värmdö kommun där värdet av ekosystemtjänsterna beräknats så högt som 20 miljoner kr redan första året.

Landsbygdsprogrammet har varit den huvudsakliga finansieringskällan för att återställa våtmarker i Sverige. För den enskilda markägaren innebär restaureringen av en våtmark dock ofta en ekonomisk belastning genom visst markintrång, tid för planering och administration.

Med tidigare utformning regelverket har den enskilde markägaren emellertid kunnat styra våtmarksprojektet med egna insatser och fått ekonomisk kompensation för arbete som utförts inom det egna lantbruksföretaget. Många våtmarker har restaurerats i nära samarbete med myndigheter, konsulter och föreningar med expertis inom teknisk utformning, ekologi och

Stiftelsen Svensk Våtmarksfond bildades 1995. I fonden samarbetar Svenska Jägareförbundet, Sveriges Ornitologiska Förening, Världsnaturfonden och Lantbrukarnas Riksförbund. Våtmarksfonden tillhandahåller genom sitt nätverk några av landets främsta kompetenser på våtmarksområdet samt lämnar visst ekonomiskt bidrag till restaurering av våtmarker.

Svensk Våtmarksfond, Öster Malma 611 91 Nyköping, 072-218 75 99, info@vatmarksfonden.se
www.vatmarksfonden.se

vattenjuridik. I många fall, framförallt större projekt med miljönytta i fokus, har dessa aktörer kunnat söka medel i markägarens namn och genomföra åtgärden från planering till färdig våtmark. Markägaren har sedan tagit vid för att ansvara den långsiktiga skötseln. Ett kostnadseffektivt upplägg som gett upphov till många högkvalitativa våtmarker.

Nya landsbygdsprogrammet

I regelverket för det nya landsbygdsprogrammet har tillförts ett villkor som innebär att det *”inte är möjligt för sökanden att få stöd för lön till anställda i sitt företag och inte heller till eget arbete i enskild firma, handelsbolag eller kommanditbolag för att genomföra investeringen.”*

Våtmarksfonden ser med mycket stor oro på det framtida arbetet med att anlägga och restaurera våtmarker i och med denna nya förutsättning. Även om konsulter i olika avseenden anlitas för ett våtmarksprojekt kvarstår kostnader och egna insatser som nu inte längre är ersättningsberättigade. Sökanden kan inte längre driva sitt eget projekt med någon kostnadstäckning för nedlagd tid, slitage och driftskostnader på egna maskiner eller lön till anställda i det egna lantbruksföretaget.

Med de nya reglerna är det inte heller möjligt för ideella organisationer, konsulter etc. att - efter markägarens tillstånd - i egen regi initiera och driva våtmarksprojekt med kostnadstäckning för nedlagt arbete, utbetalning av löner m.m. Här kan exempelvis nämnas att Sportfiskarna tidigare gått in som projektägare i markägarens ställe och sökt erforderliga tillstånd, upphandlat konsulter och drivit genomförandet av ett mycket stort antal våtmarksprojekt med övergripande mycket stor samhällsnytta. Denna möjlighet förefaller inte längre vara möjlig med de nya reglerna

Sammantaget konstaterar Våtmarksfonden att nya landsbygdsprogrammets regler för stöd till anläggande och restaurering av våtmarker helt har ryckt undan markägarnas, med flera berörda aktörers, incitament för att medverka i detta synnerligen angelägna miljövårdsarbete.

Hemställen

Våtmarksfonden hemställer om att landsbygdsprogrammets regler för stöd till att anlägga och restaurera våtmarker justeras till att - i det ovan givna avseendet - harmoniera med vad som gällde under den tidigare programperioden.

Svensk Våtmarksfond

Lars Ingelmark
Ordförande

Hans von Essen
Generalsekreterare

Kopia: Jordbruksverket